

Wij kijken terug op een zeer waardevol nieuw burgerschap project met een bezoek aan De Democratiefabriek en de Raadszaal door leerlingen van groep 7 van de basisscholen.

Bijna 600 leerlingen zijn langsgesproken bij AnnexCinema Woerden om de Democratiefabriek te ervaren. Hier hebben ze door de mooie interactieve werkvorm geleerd wat democratie is, dat het mensenwerk is, er conflicten en macht bij komt kijken en hoe dit werkt. Dit konden zij oefenen en onderzoeken met machines, apparaten en gereedschappen. Hierdoor werden ze uitgedaagd hun kennis en mening over democratie, hun eigen waarden en idealen, houding en gedrag onder de loep te nemen. Ze hebben geleerd dat er verschillende belangen, meningen en levensovertuigingen zijn in een maatschappij, maar hoe zorgen we ervoor dat we vreedzaam met elkaar om blijven gaan? Dat we alsnog verbinding en met respect voor elkaar kunnen zeggen; 'we agree to disagree.'

Na het bezoek aan de Democratiefabriek gingen de leerlingen naar de raadszaal van Woerden en kwamen ze erachter dat elk individu invloed uit kan oefenen op zijn eigen woonomgeving. Het bezoek aan de raadszaal en praten met de raadsleden bevordert voor de toekomst wellicht actief burgerschap en wie weet al eerder want veel kinderen zagen het wel zitten om zelf in een leerlingenraad te gaan!

Wij merkten dat de meeste kinderen goed weten wat ze willen voor hun buurt, dorp of stad en medemens en dier. Zij willen hier over meedenken en praten. De leerlingen van Daltonschool De Achtsprong maakten dit in Woerden al duidelijk door het maken van de [#toekomststoel](#) die een prominente plek heeft gekregen in de raadszaal. De stoel herinnert de raadsleden eraan bij de stemmingen en debatten dat ze rekening moeten houden met de gevolgen van hun keuzes voor de kinderen voor De Toekomst. Een geslaagd project dat wellicht een staartje gaat krijgen! **Cijfer 8,3**

Vorbereidend lesmateriaal

- ['De Democratiefabriek' in het Vrijheidsmuseum - YouTube](#)
- Burgemeester Molkenboer <https://youtu.be/XSIIEWQsQA>
- De Toekomststoel <https://youtu.be/mpsbOptXBdU>

'De filmpjes gaven een goed beeld van wat er plaats ging vinden. Dit was een goede toevoeging, want de kinderen waren nog niet bekend rondom de onderwerpen. Veel was nieuw voor ze.'

'Helder, we hebben de filmpjes bekeken en vragen bedacht.'

'We hebben van tevoren nagedacht over de democratie in ons land. (hoe werkt de tweede kamer, eerste kamer, provincie en gemeente. Wie worden wanneer gekozen?)'

'Duidelijk, de leerlingen wisten op deze manier wat er van hen verwacht werd.'

Hoe reageerde de kinderen tijdens het bezoek aan de Democratiefabriek?

'Erg leuke vorm, op deze manier spreekt het alle kinderen aan. Lekker bezig zijn.'

'De kinderen vonden het geweldig door de interactieve werkvorm. Ze gingen helemaal op in de opdrachten en waren erg enthousiast.'

'De opzet was ideaal voor de doelgroep. Voor sommige kinderen had het nog veel langer mogen duren, maar voor grootste deel was het prima zo.'

'Ze waren vol enthousiast. Wat wel erg past bij de kinderen van nu is dat ze niet de tijd nemen om te lezen wat ze moeten doen. Dit komt ook deels door hun enthousiasme. Ter plaatse werden ze gestuurd door de aanwezigen als ze de opdrachten niet lazen en daardoor maar wat deden.'

'Heel leuk! De leerlingen waren in kleine groepjes heel actief betrokken en konden heel veel verschillende dingen doen.'

'Mooi, dat je op zoveel verschillende manieren iets over de democratie kan leren. Juist door het doen ervaren de leerlingen wat het is om keuzes te maken.'

'Sommige vragen waren moeilijker, dit was goed, want kinderen werden aan het denken gezet.'

'Leuke werkvormen. Leuk dat alles kon bewegen, dat er veel licht was en allemaal verschillende spellen waren. Er waren veel verschillende vragen en deze vragen waren ook leuk. Het was een leuke manier van leren.'

'Erg leuk. Heel informatief en interactief. De duur van een uur was net iets te kort om alle opdrachten te doen. De kinderen reageerden ook teleurgesteld toen we moesten stoppen. Ik denk dat het voor een andere groep anders zou kunnen zijn.'

'Precies goede tijd, niet te lang niet te kort. Sommigen wilden nog langer blijven en het afmaken 😊. Ze waren positief.'

'Ze vonden het erg leuk, maar op een gegeven moment was de concentratie op. Dan lijkt het alsof ze nog bezig zijn, maar eigenlijk zijn ze meer aan het 'klooien'.'

'Ze waren betrokken en ook verbaasd bij onderwerpen. Er was ook waardering voor de democratie merkbaar. Ze waren verbaasd over de zaken die bij een dictatuur hoorden. Veel variatie in de werkvormen. Leuk dat er echt dingen fysiek te doen waren. Dit zorgde voor betrokkenheid.'

Hoe reageerden de kinderen tijdens het bezoek aan de Raadszaal?

'Leuk, de kinderen vinden het een beetje spannend.'

'2 hele enthousiaste dames die zelf ook zichtbaar aan het genieten waren.'

'Mooi dat er een ouder raadsaad en een jonger raadslid was die hun persoonlijk verhaal vertelden.'

'Voor veel leerlingen een eerste kennismaking met de politiek. Diverse leerlingen zijn hierdoor enthousiast geworden voor de politiek/jongerenraad.'

'Heel mooi dat er een combinatie is van activiteiten! Eerst democratiefabriek en vervolgens een bezoek aan de raadzaal.'

'Het was leuk, maar je kon het niet goed verstaan en er was veel onrust. Kinderen haakten af. Te veel tijd voor vragen stellen en weinig interactief.'

'Leuk! Werd echt geluisterd naar de kinderen.'

'Duidelijk, maar soms waren de antwoorden erg lang en haakten de kinderen af. Of waren de antwoorden te moeilijk.'

'In de raadzaal was er genoeg ruimte voor de kinderen om hun mening te geven. Er was een goede concentratie vanuit de groep.'

'De kinderen gaven aan dat ze het leuk vonden dat ze op de stoelen mochten zitten. Ze zaten erg lekker. Maar op deze manier kon iedereen elkaar ook goed zien. Er was genoeg ruimte om te zitten. Ze vonden het ook erg leuk om te weten op welke stoel ze zaten (van welke partij). Dat werd verteld door de raadsleden. Er was veel ruimte voor vragen.'

'Het bezoek van de wethouder was erg prettig. Ze gaf duidelijk uitleg over de inhoud van haar werkzaamheden en deed dit met een open, vriendelijke houding.'

'Indrukwekkend om daar binnen te zijn. Leuk dat de kinderen zelf op de stoelen mochten zitten in de raadszaal en sfeer konden proeven. Door de vragen die voorbereid waren ontstond er een mooi inhoudelijk gesprek! Goed dat er twee verschillende raadsleden waren die veel verschilden van elkaar. Heel tof dat zij hier tijd voor vrij wilden maken. Was erg betekenisvol!'

Hoe waarderen jullie het Doeboek? Alle leerlingen ontvingen een exemplaar

'Leuk. De kinderen wilden hem graag mee naar huis nemen. We hebben hem nu nog even op school en gaan er regelmatig wat mee doen (eerste keer al gedaan). Daarna gaat hij mee naar huis.'

'Gaan we nog doen. Ziet er goed uit.'

'Zit goed in elkaar!'

'Heel leuk! Doen we veel mee!'

Suggesties voor verbetering/verandering

'Een bezoek aan de raadszaal is mooi, veel kinderen hebben geen idee wat er in het gemeentehuis gaande is. Met de hoeveelheid kinderen uit twee groepen was het bezoek misschien te lang en werd er te lang stil gezeten. Een rondleiding, werkvorm was misschien beter geweest.'

'Minpunten (aldus de kinderen): de microfoontjes hadden ze graag willen gebruiken en dat was vooral handig geweest bij de raadsleden. Die waren soms lastig te verstaan. Soms was het taalgebruik van de raadsleden wat moeilijk.'

Veel dank aan ieder die heeft bijgedragen om dit project mogelijk te maken!